

DİSLİPİDEMİ VE METABOLİK SENDROM

Yeşim BAYAZIT CANDEMİR¹

GİRİŞ

Kalp ve damar hastalıkları küresel çapta önde gelen mortalite nedenleri arasında olup; 2019'da tüm küresel ölümlerin yaklaşık %32'sini temsil etmekteydi (1). Aterosklerotik kardiyovasküler hastalıklar (AsKVH), kardiyovasküler hastalıkların ana bileşeni olup, Avrupa'da her yıl 4 milyondan fazla ölümle sonuçlanmaktadır ve erkekler kadınlara göre daha fazla etkilenmektedir (2).

Aterosklerozun patogenezi bölgesel vasküler hasarla oluşan enflamasyon ve oksidatif stres temelinde oluşmaktadır. Vasküler endotelial hasarlanma bu sürecin ilk basamağıdır. Endotelial hasarlanma sonrası lipid birikimi ve trombosit/lökosit adezyonu sonucu hücrelerden salınan büyüme faktörleri ile düz kas hücrelerinin proliferasyonuna neden olmaktadır (3). Miyokard enfarktüsü ve serebrovasküler olaylar gibi yıkıcı sonuçlar, üst üste binen trombotik süreçlerden kaynaklanmaktadır. Bu noktada önemli olan asıl konu aterosklerotik plakların trombozunun önlenmesidir. Çünkü plak trombozunun önlenmesi halinde daha iyi huylu seyredecek olması bilinmelidir. Koroner trombozun en sık nedeni plak rüptürüdür (4).

Aterosklerotik Kardiyovasküler Hastalık (AsKVH) (5):

1. Geçirilmiş akut koroner sendrom (miyokart infarktüsü veya kararsız anjina)
2. Koroner revaskülarizasyon
3. Serebrovasküler hastalıklar (iskemik SVO, geçici iskemik atak)
4. Periferik arter hastalığı

¹ Uzm. Dr., Çorlu Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği, yesim_bayazit@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. World Health Organization. *Cardiovascular Diseases (CVDs)*.
2. Townsend N, Nichols M, Scarborough P, Rayner M. Cardiovascular disease in Europe — epidemiological update 2015. *Eur Heart J*. 2015;2696-2705.
3. Murphy J, Lloyd M. *Mayo Clinic Cardiology: Concise Textbook 4th Edition.*; 2013.
4. Falk E. Pathogenesis of Atherosclerosis. *J Am Coll Cardiol*. 2006;47(8):0-5. doi:10.1016/j.jacc.2005.09.068
5. Society E, France MJC, Backer GG De, et al. 2019 ESC / EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk. *Eur Heart J*. 2020;41:111-188. doi:10.1093/eurheartj/ehz455
6. Mann D, Zipes D, Libby P, Bonow R, Tomaselli G. *Braunwald's Heart Disease a Textbook of Cardiovascular Medicine*. 11th Editi.; 2019.
7. Rocha V. Extensive Xanthomas and Severe Subclinical Atherosclerosis in Homozygous Familial Hypercholesterolemia. *J Am Coll Cardiol*. 2013;61(21):2013. doi:10.1016/j.jacc.2012.11.079
8. Lebwohl M, Heymann W, Coulson I, Murrell D. *Treatment of Skin Disease: Comprehensive Therapeutic Strategies.*; 2021.
9. Grundy SM, Cleeman JI, Daniels SR, et al. Diagnosis and management of the metabolic syndrome. *Am Heart J*. 2006;21:1-6.